

04.06.2025

Zamówienie: Projekt i budowa autostrady A2 od węzła "Biała Podlaska" do gr. państwa; odcinek X od węzła „Biała Podlaska” (bez węzła) do km ok. 641+011

Podsumowanie analizy

Analiza umowy ustala, że niejasno zdefiniowany zakres i oczekiwania Inwestora są fundamentalnym źródłem ryzyka dla Wykonawcy. Jest to szczególnie dotkliwe ze względu na ryczałtowy charakter wynagrodzenia (F1), który przerzuca na Wykonawcę koszty wszelkich prac koniecznych do zaspokojenia tych, nawet nie w pełni sprecyzowanych, oczekiwań. Kluczowa w tym kontekście jest Subklauzula 1.9 (D4), nakładająca na Wykonawcę obowiązek wykrycia i zgłoszenia wad Wymagań Zamawiającego w bardzo krótkich terminach, pod rygorem poniesienia konsekwencji finansowych za błędy leżące pierwotnie po stronie Zamawiającego.

Ta niepewność zakresu bezpośrednio potęguje ryzyko naliczenia licznych i wysokich kar umownych (K1-K6), jeśli realizacja odbiegać będzie od subiektywnych lub niejasno wyrażonych oczekiwań, np. co do terminów (H1) czy jakości. Sytuację pogarsza fakt, że wszelkie "uszczerbowienia" zakresu, które Wykonawca uzna za Zmianę, podlegają skomplikowanej i długotrwałej procedurze (Z1), co może prowadzić do wykonywania dodatkowych prac bez pewności uzyskania za nie zapłaty i przedłużenia czasu (H2, H3).

W przypadku sporu co do zakresu lub jakości, brak KUSiR i konieczność kierowania sprawy do sądu powszechnego (S1) oznaczają kosztowną i czasochłonną batalię. Co więcej, nieograniczona odpowiedzialność odszkodowawcza Wykonawcy (K1, K7) staje się skrajnie niebezpieczna, gdy granice zobowiązań są płynne. Ostatecznie, niespełnienie nieprecyzyjnych oczekiwań Inwestora może nawet stać się pretekstem do odstąpienia od umowy przez Zamawiającego na bardzo niekorzystnych dla Wykonawcy warunkach (O1, K4). W konsekwencji, większość pozostałych ryzyk kontraktowych jest wtórna lub znacząco zaostrzona przez to pierwotne ryzyko związane z nieprecyzyjnym zakresem.

Szczegółowa analiza

Standaryzowane Poziomy Ekspozycji na Ryzyko

Kary i Odpowiedzialność (K)

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
K1	Subklauzula 8.8 [Kary umowne], pkt II i III	<p>Możliwość dochodzenia odszkodowania uzupełniającego ponad limit kar umownych. Mimo ustalenia łącznego limitu kar umownych na 20% Zaakceptowanej Kwoty Kontraktowej netto (AKK netto) w Subklauzuli 8.8.II, Zamawiający zastrzegł sobie prawo do żądania odszkodowania uzupełniającego przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody, powstałej lub mogącej powstać w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonywaniem Umowy (Subklauzula 8.8.II i III). To postanowienie w praktyce niweczy ochronną funkcję limitu kar, narażając Wykonawcę na nieograniczoną odpowiedzialność finansową, która może znacznie przekroczyć 20% AKK netto i tym samym stanowić bezpośrednie zagrożenie dla rentowności, a nawet wykonalności projektu. Ryzyko to jest szczególnie wysokie, biorąc pod uwagę ogólną odpowiedzialność Stron opartą na zasadach Kodeksu cywilnego (Subklauzula 17.4, 17.5). <i>Element wrażliwy czasowo: N/A (ryzyko stałe)</i></p>	KRYTYCZNY	F1, S1, O1
K2	Subklauzula 8.8 [Kary umowne], pkt II	<p>Niezależność i kumulacja różnych rodzajów kar umownych. Subklauzula 8.8.II stanowi, że "Każda z Kar umownych wymienionych w punktach I i II niniejszej Subklauzuli jest niezależna od siebie, a Zamawiający ma prawo dochodzić każdej z nich niezależnie od dochodzenia pozostałych." Oznacza to, że za różne, jednoczesne naruszenia kontraktowe (np. opóźnienie, braki w dokumentacji, naruszenie BHP) Wykonawca może być obciążany wieloma karami jednocześnie. Chociaż istnieje mechanizm zaliczania kar za niedotrzymanie wcześniejszych Kamieni Milowych na poczet kar za kolejne Kamienie lub Czas na Ukończenie (Subklauzula 8.8.I.(b)), ogólna zasada niezależności i możliwości kumulacji znacząco zwiększa potencjalne całkowite obciążenie Wykonawcy karami, które</p>	WYSOKI	K1, H1, D1, F1

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		<p>mogą szybko osiągnąć ogólny limit 20% AKK netto, a następnie otworzyć drogę do odszkodowania uzupełniającego. <i>Element wrażliwy czasowo: N/A (ryzyko związane z każdym naruszeniem)</i></p>		
K3	Subklauzula 8.8 [Kary umowne], pkt I.(a) i I.(b)	<p>Rozbudowany katalog i wysokie stawki kar za opóźnienia (Czas na Ukończenie i Kamienie Milowe). Kontrakt przewiduje progresywne stawki kar za przekroczenie Czasu na Ukończenie Robót lub Odcinka (0,02%, 0,03%, 0,05% AKK netto za każdy dzień zwłoki, zależnie od długości opóźnienia – Subklauzula 8.8.I.(a)). Dodatkowo, za niewykonanie w terminie Wymaganej Minimalnej Ilości Wykonania (Kamieni Milowych) przewidziano kary dzienne (0,2% wartości netto poz. II Wykazu Płatności dla KM1; 0,02% AKK netto dla KM2 i KM3 – Subklauzula 8.8.I.(b)). Te procentowe stawki, kalkulowane od wysokich wartości bazowych (AKK netto lub wartość części kontraktu), mogą generować bardzo wysokie kwoty kar nawet przy stosunkowo krótkich opóźnieniach. Ryzyko jest potęgowane przez fakt, że naliczanie kar jest warunkowane przyczynami "leżącymi po stronie Wykonawcy", co może być przedmiotem sporu. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy Kamieni Milowych i Czas na Ukończenie</i></p>	WYSOKI	H1, H2, F1, S1, K1
K4	Subklauzula 8.8 [Kary umowne], pkt I.(c)	<p>Wysoka kara umowna za odstąpienie od Umowy z winy Wykonawcy. Kontrakt przewiduje karę umowną w wysokości 15% Zaakceptowanej Kwoty Kontraktowej netto w przypadku odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (Subklauzula 8.8.I.(c)). Biorąc pod uwagę rozszerzony katalog podstaw do odstąpienia przez Zamawiającego (Subklauzula 15.2), ta wysoka, jednorazowa kara stanowi znaczące ryzyko finansowe, mogące doprowadzić do poważnych strat dla Wykonawcy, zwłaszcza że odstąpienie jest możliwe aż do 365 dnia po upływie</p>	WYSOKI	O1, K1, F1

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		Czasu na Ukończenie. <i>Element wrażliwy czasowo: Zależny od wystąpienia przestank do odstąpienia</i>		
K5	Subklauzula 8.8 [Kary umowne], pkt I.(d)	Kary za nieterminowe usunięcie Wad (Istotnych i Nieistotnych) oraz wykonanie prac zaległych. Za niedotrzymanie terminu usunięcia Wady Nieistotnej lub wykonania zaległych prac przewidziano karę 10.000 PLN za każdy dzień zwłoki. Za niedotrzymanie terminu usunięcia Wady Istotnej kara wynosi 0,01% AKK netto za każdy dzień zwłoki. Terminy te są wyznaczone przez Inżyniera lub Zamawiającego. Biorąc pod uwagę długi okres Rękojmi (60 miesięcy) i Gwarancji Jakości, oraz potencjalnie subiektywną ocenę terminów "rozsądnych" na usunięcie wad, ryzyko naliczenia tych kar jest istotne, a kara za wadę istotną może być znacząca. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy wyznaczone na usunięcie wad/prac zaległych</i>	ŚREDNI	G1, G2, K2
K6	Subklauzula 8.8 [Kary umowne], pkt I.(e)-(h), (i)-(l), (m)-(n), (o), pkt II.(a)-(e); Subklauzula 4.1.(e)	Liczne kary za naruszenia proceduralne, dokumentacyjne, związane z podwykonawstwem, zatrudnieniem i BHP. Kontrakt zawiera bardzo szeroki katalog kar umownych za różnego rodzaju uchybienia formalne i operacyjne, często w formie stałych kwot za każdy przypadek lub dzień zwłoki. Obejmują one m.in. braki w dokumentacji podwykonawczej, nieterminowe płatności dla podwykonawców, kwestie zatrudnienia na umowę o pracę, naruszenia BHP, braki w raportach i harmonogramach. Choć pojedyncze kary mogą wydawać się umiarkowane, ich duża liczba i możliwość kumulacji (zgodnie z K2) stwarzają ryzyko poniesienia znaczących kosztów, zwłaszcza przy dużych, złożonych projektach. Kary te, np. za usunięcie kolizji z urządzeniem obcym, mogą być zależne od kar	ŚREDNI	D1, D2, D3, H4, F1, K2

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		nałożonych na Zamawiającego przez osoby trzecie. <i>Element wrażliwy czasowo: Wiele terminów proceduralnych</i>		
K7	Subklauzule 17.4, 17.5 [Odpowiedzialność Stron]; usunięta Subklauzula 1.15 Warunków Ogólnych	Brak ogólnego ograniczenia odpowiedzialności Wykonawcy poza limitem kar umownych. Szczególne Warunki Kontraktu odwołują się do zasad ogólnych odpowiedzialności wynikających z Kodeksu cywilnego (Subklauzula 17.4, 17.5) i jednocześnie usunięto Subklauzulę 1.15 Warunków Ogólnych FIDIC, która często wprowadzała ogólne ograniczenie odpowiedzialności Wykonawcy (np. KRYTYCZNY do wysokości Ceny Kontraktowej). W połączeniu z możliwością dochodzenia odszkodowania uzupełniającego (K1), oznacza to, że odpowiedzialność Wykonawcy za szkody (poza karami umownymi) jest potencjalnie nieograniczona, co stanowi fundamentalne ryzyko. <i>Element wrażliwy czasowo: N/A (ryzyko stałe)</i>	KRYTYCZNY	K1, F1, S1, O1
K8	Subklauzula 4.18 [Ochrona środowiska]	Pełna odpowiedzialność finansowa Wykonawcy za naruszenia przepisów ochrony środowiska. Wykonawca ponosi wyłączną odpowiedzialność za wszelkie koszty i finansowe skutki naruszeń Prawa w zakresie ochrony środowiska. Choć nie jest to kara umowna wprost, to ryzyko finansowe może być bardzo wysokie, szczególnie przy złożonych projektach infrastrukturalnych, gdzie wymogi środowiskowe są rygorystyczne, a potencjalne sankcje administracyjne lub odszkodowania mogą być znaczące. <i>Element wrażliwy czasowo: Zależny od wystąpienia naruszenia</i>	WYSOKI	D4
K9	Subklauzula 4.4.1.(3) [Podwykonawcy]	Pełna odpowiedzialność Wykonawcy za działania lub uchybienia Podwykonawców. Wykonawca odpowiada za działania, uchybienia i zaniedbania swoich Podwykonawców (oraz dalszych Podwykonawców i ich personelu) tak, jakby były to jego własne działania, uchybienia lub	WYSOKI	K2, K6, D3

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		zaniebdania. Oznacza to, że wszelkie kary umowne lub roszczenia odszkodowawcze wynikające z działań Podwykonawców będą bezpośrednio obciążać Wykonawcę. Wymaga to od Wykonawcy bardzo starannego doboru i nadzoru nad Podwykonawcami oraz odpowiednich zapisów w umowach podwykonawczych. <i>Element wrażliwy czasowo: N/A (ryzyko stałe w relacji z podwykonawcami)</i>		

Odstąpienie od Umowy (O)

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
O1	Subklauzula 15.2 [Odstąpienie z winy Wykonawcy]	Rozszerzony katalog podstaw do odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego z winy Wykonawcy oraz długi termin na wykonanie tego prawa. Subklauzula 15.2 zawiera szeroki i szczegółowy katalog przestanków umożliwiających Zamawiającemu odstąpienie od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy. Obejmuje to m.in. nieusunięcie uchybień, problemy z zabezpieczeniem, porzucenie Robót, opóźnienia, nieakceptowane podzlecenie, brak zatrudnienia na umowę o pracę, czy nawet przekroczenie 10% AKK netto kar za opóźnienia (pkt (j)). Ważne jest, że Zamawiający może odstąpić w terminie 100 dni od wystąpienia okoliczności, ale nie później niż 365 dni od upływu Czasu na Ukończenie. Oznacza to długotrwałą niepewność dla Wykonawcy. Skutki odstąpienia (ex nunc) są dla Wykonawcy niekorzystne, włączając w to wysoką karę umowną (K4), możliwość ukończenia Robót przez Zamawiającego na koszt Wykonawcy oraz utratę kontroli nad Placem Budowy. Rozszerzony katalog i długi termin	KRYTYCZNY	K1, K4, K7, F1, S1

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		na odstąpienie stanowią bezpośrednie zagrożenie dla wykonalności projektu. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy na odstąpienie</i>		
O2	Subklauzula 16.2 [Odstąpienie przez Wykonawcę]	<p>Znacznie ograniczone podstawy do odstąpienia od Umowy przez Wykonawcę. Kontrakt znacząco zawęża możliwości odstąpienia od umowy przez Wykonawcę w porównaniu ze standardowymi warunkami FIDIC. Wykonawca może odstąpić głównie w przypadku długotrwałego zawieszenia prac nie z jego winy (ponad 180 dni), nieotrzymania przez Inżyniera PŚP w terminie 56 dni od złożenia Rozliczenia, lub istotnego naruszenia przez Zamawiającego zobowiązań umownych, jeśli nie zostanie ono naprawione w rozsądnym terminie. Te ograniczone podstawy stawiają Wykonawcę w trudnej sytuacji w przypadku poważnych problemów ze współpracą z Zamawiającym lub brakiem płatności. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy dotyczące zawieszenia i płatności</i></p>	WYSOKI	F2, H5, S1
O3	Subklauzula 15.3 [Wycena w Dniu Odstąpienia], Subklauzula 15.4 [Płatność po Odstąpieniu z Winy Wykonawcy]	<p>Niekorzystne dla Wykonawcy zasady wyceny i rozliczenia Robót po odstąpieniu przez Zamawiającego z winy Wykonawcy. Po odstąpieniu z winy Wykonawcy, Inżynier dokonuje wyceny wartości Robót, Materiałów i Dokumentów Wykonawcy. Zamawiający ma prawo wstrzymać dalsze wad i wszelkich innych kosztów poniesionych przez Zamawiającego. Istnieje ryzyko, że wycena nie będzie w pełni odzwierciedlać poniesionych przez Wykonawcę kosztów, a Zamawiający będzie dążył do maksymalizacji potrąceń. Dodatkowo, Zamawiający może wykorzystać Zabezpieczenie Należytego Wykonania i zatrzymać wszelkie należności. Proces inwentaryzacji jest wiążący, a nieobecność Wykonawcy oznacza akceptację. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy związane z procedurą po odstąpieniu</i></p>	WYSOKI	F1, F3, K1, K4, D5

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
O4	Subklauzula 15.5 [Odstąpienie dla Potrzeb Zamawiającego]	Odstąpienie przez Zamawiającego na mocy Prawa zamówień publicznych (art. 456 PZP) z ograniczonym prawem Wykonawcy do wynagrodzenia. Zamawiający ma prawo odstąpić od umowy na podstawie art. 456 PZP. W takim przypadku Wykonawca ma prawo żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy. Brak jest tu mowy o zwrocie uzasadnionych kosztów demobilizacji czy utraconych korzyściach, co jest niekorzystne dla Wykonawcy w przypadku odstąpienia z przyczyn niezależnych od niego, a leżących po stronie systemowej (np. brak finansowania). <i>Element wrażliwy czasowo: Możliwość wystąpienia przestank z art. 456 PZP</i>	WYSOKI	F1, F3

Waloryzacja Ceny (C)

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
C1	Subklauzula 13.7 [Korekty wynikające ze zmian w Koszcie], pkt I. Waloryzacja	Ograniczona waloryzacja wynagrodzenia Wykonawcy. Kontrakt przewiduje waloryzację wynagrodzenia, ale z istotnymi ograniczeniami. Waloryzacja jest ograniczona limitem +/- 10% AKK netto. Współczynnik stały "a" we wzorze waloryzacji wynosi 0,5, co oznacza, że tylko połowa wartości płatności podlega waloryzacji opartej na wskaźnikach GUS. Waloryzacja rozpoczyna się po 6 miesiącach od Daty Rozpoczęcia i dotyczy kwot poświadczonych w PŚP w Czasie na Ukończenie. Po upływie Czasu na Ukończenie, waloryzacja jest "zamrażana" na wskaźnikach obowiązujących 30 dni przed tym terminem. Te ograniczenia, zwłaszcza niski limit 10% i współczynnik 0,5, mogą nie pokryć rzeczywistych wzrostów kosztów materiałów i robocizny, szczególnie w warunkach wysokiej inflacji i przy długoterminowym	WYSOKI	F1, F4, H1

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		kontrakcie, narażając Wykonawcę na znaczące ryzyko finansowe. <i>Element wrażliwy czasowo: Okres obowiązywania waloryzacji i Czas na Ukończenie</i>		
C2	Subklauzula 13.7 [Korekty wynikające ze zmian w Koszcie], pkt I, akapit pierwszy	Brak waloryzacji dla kwot wynikających z Roszczeń Wykonawcy (Subklauzula 20.1). Kwoty wprowadzone do Kontraktu na podstawie Roszczeń Wykonawcy (np. z tytułu przedłużenia czasu, dodatkowych kosztów spowodowanych przez Zamawiającego) nie podlegają waloryzacji na podstawie mechanizmu wskaźnikowego z Subklauzuli 13.7. Wycena roszczeń opiera się na cenach z daty przedłożenia propozycji przez Wykonawcę. W przypadku długotrwałych sporów lub opóźnień w rozpatrywaniu roszczeń, Wykonawca może otrzymać płatność, która nie uwzględnia inflacji, co generuje dodatkowe ryzyko finansowe. <i>Element wrażliwy czasowo: Moment rozpatrzenia i wypłaty roszczenia</i>	ŚREDNI	F1, S1, C1, Z1
C3	Subklauzula 13.7 [Korekty wynikające ze zmian w Koszcie], pkt I	Obowiązek waloryzacji wynagrodzenia Podwykonawców. Wykonawca jest zobowiązany do waloryzacji wynagrodzenia swoich Podwykonawców (i dalszych Podwykonawców) realizujących roboty budowlane lub usługi, których umowy trwają dłużej niż 6 miesięcy. Podano przykładowy wzór i wagi, ale szczegóły muszą być uzgodnione z Podwykonawcą. Ryzyko polega na tym, że mechanizm waloryzacji Wykonawcy przez Zamawiającego (z limitem 10% i współczynnikiem 0,5) może nie być wystarczający do pokrycia roszczeń waloryzacyjnych od Podwykonawców, którzy mogą mieć inne struktury kosztów i oczekiwania. Brak zapłaty zwaloryzowanego wynagrodzenia Podwykonawcy grozi karami umownymi (Subklauzula 8.8). <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy płatności dla Podwykonawców</i>	ŚREDNI	F1, K6, D3, C1
Dokumentacja (D)				

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
D1	Subklauzula 1.1.14 [Dokumenty Wykonawcy], Subklauzula 5.1 [Ogólne zobowiązania projektowe], Subklauzula 5.2 [Dokumenty Wykonawcy], Subklauzula 5.6 [Dokumentacja powykonawcza]	<p>Szeroki zakres odpowiedzialności Wykonawcy za dokumentację projektową i wykonawczą oraz jej zatwierdzenie. Wykonawca jest odpowiedzialny za sporządzenie m.in. projektu budowlanego (w tym zamiennego), projektów wykonawczych, specyfikacji technicznych, przedmiarów robót, które podlegają zatwierdzeniu przez Inżyniera (Subklauzula 5.1). Koszty uzyskania tych dokumentów ponosi Wykonawca (Subklauzula 5.2). Proces zatwierdzenia może być czasochłonny, a Inżynier (działający często w uzgodnieniu z Zamawiającym - Subklauzula 3.2) ma prawo odmówić zatwierdzenia. Zatwierdzenie nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za błędy (Subklauzula 5.2.2). Brak precyzyjnych terminów na przegląd i zatwierdzenie dokumentacji przez Inżyniera stwarza ryzyko opóźnień zależnych od Zamawiającego, za które Wykonawca może ponieść konsekwencje. Dodatkowo, Wykonawca musi uzyskać pozwolenie na użytkowanie i przygotować dokumentację powykonawczą, co jest częścią Czasu na Ukończenie (Subklauzula 8.2, 5.6). <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy przedkładania i zatwierdzania dokumentacji, uzyskanie pozwolenia na użytkowanie</i></p>	WYSOKI	H1, H3, K2, K6, O1
D2	Subklauzula 4.20 [Raporty o postępie prac i Robót]	<p>Szczegółowe i rygorystyczne wymagania dotyczące raportowania z karami za nieterminowość. Wykonawca ma obowiązek przedkładania Inżynierowi i Zamawiającemu tygodniowych i miesięcznych raportów o postępie prac, według wzoru Inżyniera, w ściśle określonych terminach i formie. Miesięczne raporty muszą zawierać bardzo szczegółowe informacje (m.in. postęp, problemy, Roszczenia, plany, prognozę Ceny Kontraktowej, zestawienie Podwykonawców, PUZ). Za nieterminowe przedkładanie raportów przewidziane są kary umowne (Subklauzula 8.8.II.(d), (e)). Wymogi te generują znaczne obciążenie administracyjne</p>	ŚREDNI	K6, H4

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		i ryzyko finansowe w przypadku niedotrzymania terminów lub niekompletności raportów. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy składania raportów</i>		
D3	Subklauzula 4.4 [Podwykonawcy]	<p>Sformalizowany i wieloetapowy proces zatwierdzania Podwykonawców oraz rygorystyczne wymagania dokumentacyjne.</p> <p>Wykonawca musi przedkładać projekty umów o podwykonawstwo (dla robót budowlanych), uzyskiwać zgodę, składać oświadczenia o braku podstaw wykluczenia i poświadczane kopie zawartych umów, w tym tłumaczenia. Zamawiający ma 14 dni na zgłoszenie zastrzeżeń. Wymogi dotyczące treści umów podwykonawczych (np. termin płatności maks. 30 dni, zakaz 'pay-when-paid', limit kar na 20% wartości umowy) są szczegółowe, a za ich nieprzestrzeganie grożą kary umowne (Subklauzula 8.8.1.(e)-(h)). Ryzyko opóźnień i nieporozumień w procesie zatwierdzania jest wysokie, podobnie jak ryzyko kar za uchybienia formalne. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy związane z zatwierdzaniem Podwykonawców</i></p>	WYSOKI	K6, K9, F5, C3
D4	Subklauzula 1.9 [Błędy w Wymaganiach Zamawiającego]	<p>Odpowiedzialność Wykonawcy za weryfikację Wymagań Zamawiającego i ograniczone terminy na zgłaszanie błędów.</p> <p>Wykonawca ma obowiązek dokładnego zbadania Wymagań Zamawiającego i zgłoszenia Inżynierowi wszelkich błędów lub wad w ciągu 42 dni od Daty Rozpoczęcia, a następnie w ciągu 28 dni od ich wykrycia. Jeśli Wykonawca nie zgłosi błędu w tych terminach, a mógł go wykryć przy należytej staranności, może ponieść koszty wynikające z tego błędu (o ile nie był on niemożliwy do wykrycia przez doświadczonego wykonawcę). Stanowi to istotne ryzyko przeniesienia części odpowiedzialności za błędy projektowe Zamawiającego na</p>	WYSOKI	K8, Z2

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		Wykonawcę, zwłaszcza przy skomplikowanych dokumentacjach. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy na zgłaszanie błędów</i>		
D5	Subklauzula 1.10 [Prawa autorskie]	Szerokie przeniesienie praw autorskich na Zamawiającego i odpowiedzialność Wykonawcy. Wykonawca przenosi na Zamawiającego autorskie prawa majątkowe do wszystkich Utworów (w tym Dokumentów Wykonawcy) stworzonych w ramach Kontraktu, na bardzo szerokich polach eksploatacji, w tym prawo do modyfikacji i rozpowszechniania. Wykonawca gwarantuje, że korzystanie z Utworów nie będzie naruszać praw osób trzecich i zwalnia Zamawiającego z odpowiedzialności. W przypadku odstąpienia lub rozwiązania Umowy, Zamawiający ma prawo do nabycia praw do Utworów, w tym nieukończonych. To generuje ryzyko odpowiedzialności za naruszenia i ogranicza możliwość wykorzystania własnej pracy intelektualnej w przyszłości. <i>Element wrażliwy czasowo: Moment przekazania dokumentacji/utworów</i>	ŚREDNI	O3
D6	Subklauzula 1.3 [Powiadomienia i inne komunikaty]	Sfomalizowana procedura komunikacji z rygorystycznymi zasadami doręczeń. Kontrakt szczegółowo reguluje formę (pisemna, e-mail z potwierdzeniem) i moment skutecznego doręczenia korespondencji (np. e-maile wysłane po godzinach pracy są uznawane za doręczone następnego dnia roboczego). Choć zapewnia to formalizm, może utrudniać szybką i elastyczną komunikację, a niedotrzymanie tych wymogów (np. brak pisemnego potwierdzenia e-maila) może prowadzić do uznania powiadomienia za nieskuteczne, co jest szczególnie ryzykowne w kontekście terminów zawitych (np. dla roszczeń). <i>Element wrażliwy czasowo: Zależny od rodzaju komunikatu i jego terminu</i>	ŚREDNI	H4, Z3

Harmonogram i Terminy (H)

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
H1	Subklauzula 8.2 [Czas na Ukończenie], Subklauzula 8.3 [Harmonogram], Subklauzula 8.7 [Szybkość Postępu Prac i Robót], Subklauzula 8.8.I.(a) [Kary umowne], Subklauzula 8.14 [Wymagana Minimalna Ilość Wykonania]	<p>Rygorystyczne wymagania dotyczące Czasu na Ukończenie, Kamieni Milowych i Harmonogramu, obwarowane wysokimi karami. Kontrakt definiuje Czas na Ukończenie (wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie) oraz Kamienie Milowe z konkretnymi terminami. Wykonawca musi przedstawić szczegółowy Harmonogram (w tym prac projektowych) w ciągu 21 dni, z graficzną ilustracją ścieżki krytycznej, podlegający zatwierdzeniu Inżyniera. Brak przestrzegania Harmonogramu z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy jest naruszeniem Kontraktu i może prowadzić do wezwania do naprawienia uchybień (Subklauzula 15.1) oraz do naliczenia wysokich, progresywnych kar umownych za opóźnienie w Czasie na Ukończenie lub niedotrzymanie Kamieni Milowych (K3). Szywność terminów i wysokie sankcje finansowe stanowią kluczowe ryzyko dla Wykonawcy. <i>Element wrażliwy czasowo: Wszystkie terminy kontraktowe</i></p>	KRYTYCZNY	K3, K1, F1, D1, O1
H2	Subklauzula 8.5 [Przedłużenie Czasu na Ukończenie lub zmiana wykonania Wymaganej Minimalnej Ilości Wykonania], Subklauzula 20.1 [Roszczenia Wykonawcy]	<p>Ograniczone i ściśle sformalizowane podstawy do Przedłużenia Czasu na Ukończenie (PCnU). Subklauzula 8.5 wymienia przypadki uprawniające do PCnU, m.in. Siła Wyższa, wyjątkowo niesprzyjające warunki klimatyczne (zdefiniowane precyzyjnie wg danych z 10 lat), opóźnienia organów administracji, Zmiany. Jednak uzyskanie PCnU wymaga złożenia formalnego Roszczenia zgodnie z bardzo rygorystyczną procedurą z Subklauzuli 20.1 (H3), w tym wykazania opóźnienia na ścieżce</p>	WYSOKI	K3, S1, Z1, H3, F4

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
H3	Subklauzula 20.1 [Roszczenia Wykonawcy]	<p>krytycznej. Brak jest automatyzmu w przyznawaniu PCnU, a ciężar dowodu spoczywa na Wykonawcy. Definicja "wyjątkowo niesprzyjających warunków klimatycznych" może być trudna do spełnienia w praktyce. To wszystko znacznie utrudnia uzyskanie uzasadnionego przedłużenia terminu, zwiększając ryzyko kar.</p> <p><i>Element wrażliwy czasowo: Terminy zgłaszania roszczeń o PCnU</i></p> <p>Rygorystyczne terminy zawite dla zgłaszania Roszczeń o przedłużenie czasu. Wykonawca musi zgłosić zamiar roszczenia o PCnU (i/lub dodatkowy Koszt) w ciągu 28 dni od zdarzenia lub okoliczności powodującej roszczenie. Pełne szczegółowe roszczenie musi być złożone w ciągu 42 dni. Kluczowe jest, że Roszczenie o PCnU lub zmianę Wymaganej Minimalnej Ilości Wykonania musi być złożone nie później niż 30 dni przed upływem danego terminu (z wyjątkiem zdarzeń w tych 30 dniach). Niedotrzymanie tych terminów skutkuje utratą prawa do roszczenia. Te krótkie i rygorystyczne terminy stanowią krytyczne ryzyko proceduralne, mogące pozbawić Wykonawcę prawa do uzasadnionego przedłużenia czasu, nawet jeśli przesłanki merytoryczne są spełnione. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy zgłaszania roszczeń</i></p>	KRYTYCZNY	S1, F4, Z1, H2, C2
H4	Subklauzula 8.3 [Harmonogram], Subklauzula 4.20 [Raporty o postępie prac i Robót]	<p>Kary umowne za nieterminowe przedkładanie i aktualizację Harmonogramu oraz raportów. Kontrakt przewiduje kary umowne za nieterminowe przedłożenie Harmonogramu (Subklauzula 8.8.II.(a)), jego aktualizacji (Subklauzula 8.8.II.(b)), a także miesięcznych (Subklauzula 8.8.II.(d)) i tygodniowych raportów (Subklauzula 8.8.II.(e)). Chociaż kwoty stałe tych kar mogą nie być bardzo wysokie, ich regularne naliczanie w</p>	ŚREDNI	K6, D2

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
H5	Subklauzula 8.9 [Zawieszenie Robót przez Inżyniera], Subklauzula 8.10 [Konsekwencje zawieszenia przez Zamawiającego], Subklauzula 16.1 [Zawieszenie przez Wykonawcę]	<p>przypadku systematycznych opóźnień może skumulować znaczącą sumę. Wymóg aktualizacji Harmonogramu na żądanie Inżyniera w ciągu 14 dni i kary za nieuwzględnienie uwag (z wyjątkiem PCnU) (Subklauzula 8.8.II.(c)) również stanowi presję. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy składania dokumentów harmonogramowych i raportów</i></p> <p>Ryzyko związane z zawieszeniem prac. Inżynier może polecić zawieszenie prac. Jeśli zawieszenie nie jest spowodowane uchybieniem Wykonawcy, Wykonawca może być uprawniony do PCnU i zwrotu Kosztu (Subklauzula 8.10), ale wymaga to złożenia Roszczenia (Subklauzula 20.1). Wykonawca może zawiesić prace (lub zmniejszyć tempo) tylko w ściśle określonych przypadkach (np. brak PŚP przez 56 dni od złożenia Rozliczenia, brak dowodów ustaleń finansowych Zamawiającego, istotne niewykonanie zobowiązań przez Zamawiającego – Subklauzula 16.1). Ryzyko polega na tym, że Inżynier może zawiesić prace z przyczyn nie w pełni jasnych, a proces uzyskania rekompensaty jest sformalizowany. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy związane z procedurą zawieszenia i roszczeń</i></p>	ŚREDNI	F2, S1, O2

Rozstrzygnięcie Sporów (S)

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
S1	Subklauzula 21.2 [Rozstrzygnięcie Sporów], usunięcie KUSiR i arbitrażu FIDIC (Klauzula 21 WO)	Rozstrzygnięcie sporów przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego (Warszawa) – brak KUSiR i arbitrażu. Kontrakt eliminuje Komisję Unikania Sporów i Rozjemstwa (KUSiR) oraz arbitraż jako metody rozstrzygnięcia sporów, typowe dla FIDIC. Wszystkie spory będą rozstrzygane przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego. Postępowanie sądowe jest z reguły bardziej czasochłonne, kosztowne i mniej elastyczne niż KUSiR (który ma na celu zapobieganie eskalacji sporów) czy specjalistyczny arbitraż budowlany. Dla Wykonawcy oznacza to potencjalnie dłuższy i droższy proces dochodzenia roszczeń, zwłaszcza w skomplikowanych technicznie sprawach. Wprowadzono opcjonalną możliwość mediacji przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej RP lub wybranym mediatorem, ale jest to dobrowolne i nie zastępuje KUSiR. Brak KUSiR utrudnia też bieżące, szybkie rozstrzygnięcie mniejszych kwestii spornych. <i>Element wrażliwy czasowo: N/A (dotyczy całego procesu spornego)</i>	WYSOKI	K1, F1, F4, H2, H3, O1, O2, O3, C2, Z1
S2	Subklauzula 3.7 [Uzgodnienie lub określenie], Subklauzula 20.1 [Roszczenia Wykonawcy]	Skomplikowana i wieloetapowa procedura "uzgodnienia lub określenia" przez Inżyniera, często wymagająca zgody Zamawiającego. Procedura rozpatrywania Roszczeń Wykonawcy (Subklauzula 20.1) oraz wprowadzania Zmian (Subklauzula 13.3) prowadzi do "uzgodnienia lub określenia" przez Inżyniera, zgodnie ze szczegółową procedurą z Subklauzuli 3.7. Inżynier ma określone terminy (np. 42 dni na określenie), ale często musi uzyskać pisemne uzgodnienie Zamawiającego (np. dla Poleceń Zmian skutkujących wzrostem wartości – Subklauzula 3.2), na co Zamawiający ma 30 dni (z możliwością zawieszenia). Ten wieloetapowy proces, z zaangażowaniem obu (Inżyniera i Zamawiającego), może być długotrwały i nieprzejrzysty dla Wykonawcy, a także stwarza ryzyko wpływu Zamawiającego na niezależność decyzji Inżyniera. Brak jest jasnej procedury, co jeśli Zamawiający nie uzgodni propozycji Inżyniera.	WYSOKI	F4, Z1, H2, H3, D1

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		Ryzyko opóźnień w podejmowaniu decyzji jest znaczne. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy w procedurze uzgodnienia/określenia</i>		
S3	Subklauzula 21.1 [Roszczenia Zamawiającego]	Brak symetrii w procedurze roszczeniowej – uproszczona dla Zamawiającego. Kontrakt szczegółowo reguluje procedurę zgłaszania Roszczeń przez Wykonawcę (Subklauzula 20.1) z rygorystycznymi terminami zawitymi. Natomiast procedura zgłaszania Roszczeń przez Zamawiającego (Subklauzula 21.1) jest mniej sformalizowana. Zamawiający powiadamia Wykonawcę (i Inżyniera) o zdarzeniu/okoliczności i podstawie roszczenia, a Inżynier dokonuje określenia zgodnie z Subklauzulą 3.7. Kary umowne nie podlegają tej procedurze, Zamawiający może je potrącać bezpośrednio. Ta asymetria stawia Wykonawcę w gorszej pozycji proceduralnej. <i>Element wrażliwy czasowo: N/A</i>	ŚREDNI	K1, K2, F1
Gwarancja i Rękojmia (G)				
Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
G1	Subklauzula 1.1.104 [Rękojmia za Wady], Subklauzula 1.1.105 [Gwarancja Jakości], Subklauzula 11.13 [Rękojmia za Wady], Subklauzula 11.12 [Zobowiązania w Okresie Gwarancji Jakości], Subklauzula 4.2 [Zabezpieczenie Należytego Wykonania]	Długie okresy odpowiedzialności z tytułu Rękojmi za Wady (60 miesięcy) i Gwarancji Jakości (zgodnie z Aktem Umowy/Dokumentem Gwarancji) oraz zatrzymanie części Zabezpieczenia. Kontrakt przewiduje 60-miesięczny (5 lat) okres Rękojmi za Wady, liczony od daty Świadczenia Przejęcia. Okres Gwarancji Jakości jest określony w Akcie Umowy i Dokumentie Gwarancji Jakości (jego treść wymaga analizy). 30% Zabezpieczenia Należytego Wykonania jest zatrzymywane na zabezpieczenie roszczeń z tytułu Rękojmi i Gwarancji Jakości i zwracane dopiero po upływie późniejszego z tych okresów	WYSOKI	K5, F6, F1

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		(Subklauzula 4.2). Długie okresy odpowiedzialności, w połączeniu z zatrzymaniem znacznej części zabezpieczenia, generują długoterminowe ryzyko finansowe i operacyjne dla Wykonawcy. Okres Gwarancji Jakości może być przedłużony w przypadku napraw (Subklauzula 11.12) lub niemożności używania z powodu wady (Subklauzula 21.1), ale nie więcej niż o 5 lat. <i>Element wrażliwy czasowo: Daty rozpoczęcia i zakończenia okresów Rękojmi i Gwarancji</i>		
G2	Subklauzula 11.1 [Ukończenie zaległych prac i usuwanie Wad], Subklauzula 11.4 [Niewykonanie Usunięcia Wad], Subklauzula 8.8.I.(d) [Kary umowne]	Brak precyzyjnych terminów na usuwanie wad i ryzyko wykonania zastępczego oraz kar. Terminy na usunięcie wad lub wykonanie prac zaległych są wskazywane przez Inżyniera lub Zamawiającego (Subklauzula 11.1, 11.4). Brak obiektywnych, z góry określonych terminów stwarza ryzyko narzucania nierealistycznych wymagań. Nieusunięcie wad w wyznaczonym terminie uprawnia Zamawiającego do zlecenia wykonania zastępczego na koszt i ryzyko Wykonawcy (bez zgody sądu – Subklauzula 11.4) oraz do naliczenia kar umownych (K5). W przypadku wad istotnych dających się wykryć, Zamawiający może nawet odstąpić od Kontraktu. To istotne ryzyko dla Wykonawcy, szczególnie w długim okresie gwarancyjnym. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy wyznaczane na usunięcie wad</i>	WYSOKI	K5, F1, O1
G3	Subklauzula 1.1.63 [Redukcja Ceny Kontraktowej za nieosiągnięcie Parametrów Gwarantowanych], Subklauzula 1.1.74 [Wykaz Parametrów Gwarantowanych], Subklauzula 12.4	Ryzyko Redukcji Ceny Kontraktowej za nieosiągnięcie Parametrów Gwarantowanych. Kontrakt wprowadza mechanizm Redukcji Ceny Kontraktowej, jeśli Roboty lub Urządzenia nie osiągną Parametrów Gwarantowanych określonych w Wymaganiach Zamawiającego i Instrukcji DP-T 14. Redukcja jest określana przez Inżyniera. W przypadku	WYSOKI	F1, F4, C1

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
	[Niepowodzenie Prób Eksploatacyjnych], Subklauzula 13.7.II	niepowodzenia Prób Eksploatacyjnych, Zamawiający może również zastosować Redukcję (Subklauzula 12.4). Jest to bezpośrednio ryzyko finansowe dla Wykonawcy, którego skala zależy od szczegółowości i osiągalności Parametrów Gwarantowanych (wymaga analizy tych dokumentów). <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy Prób Eksploatacyjnych i oceny Parametrów Gwarantowanych</i>		

Zmiany i Roboty Dodatkowe (Z)

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
Z1	Subklauzula 13.3 [Procedura Zmiany], Subklauzula 13.3.1 [Zmiana w drodze polecenia], Subklauzula 13.3.2 [Zmiana w drodze zapytania o propozycję Zmiany], Subklauzula 3.7 [Uzgodnienie lub określenie], Subklauzula 20.1 [Roszczenia Wykonawcy]	Skomplikowana i potencjalnie długotrwała procedura wprowadzania i wyceny Zmian, wymagająca zgody Zamawiającego dla kluczowych decyzji Inżyniera. Wprowadzanie Zmian inicjuje Inżynier. Wykonawca przedstawia propozycję wyceny i wpływu na czas (w ciągu 28 dni od zapytania, chyba że uzgodniono inaczej). Wartość Zmiany jest ustalana wg zasad kosztorysu inwestorskiego (Subklauzula 13.3.1). Inżynier dokonuje "uzgodnienia lub określenia" wg Subklauzuli 3.7, co wymaga uzyskania pisemnego uzgodnienia Zamawiającego dla Poleczeń Zmian skutkujących wzrostem wartości Robót (Subklauzula 3.2). Ten proces może być długotrwały (terminy na poszczególne etapy są określone, ale mogą być zawieszane). Dochodzenie roszczeń o Przedłużenie Czasu na Ukończenie lub dodatkowy Koszt w związku ze Zmianami podlega rygorystycznej procedurze z Subklauzuli 20.1 (H3). Brak jest automatyzmu w	WYSOKI	S2, H2, H3, F4, C2

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		korekcie Ceny i Czasu, co naraża Wykonawcę na ryzyko ponoszenia kosztów i opóźnień przed formalnym zatwierdzeniem. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy w procedurze Zmian i Roszczeń</i>		
Z2	Subklauzula 13.3.1.(c) tiret drugi [Zmiana w drodze polecenia]	Brak możliwości wliczenia utraconego zysku przy wycenie robót pominiętych (Zmniejszenie Zakresu). Przy wycenie Zmiany polegającej na pominięciu jakiegokolwiek pracy, nie uwzględnia się kwoty odpowiadającej utraconemu przez Wykonawcę zyskowi oraz poniesionym kosztom ogólnym. Jest to niekorzystne dla Wykonawcy, który kalkulując ofertę uwzględnił zysk i koszty ogólne od całości zakresu. Zamawiający może ograniczyć zakres Umowy, ale nie poniżej 90% AKK brutto. <i>Element wrażliwy czasowo: N/A</i>	WYSOKI	F1, F4
Z3	Subklauzula 13.1 [Prawo do Zmian], Subklauzula 13.2 [Inżynieria Wartości]	Ograniczone możliwości Wykonawcy w zakresie inicjowania zmian optymalizacyjnych (Inżynieria Wartości). Zmiany są generalnie inicjowane przez Inżyniera. Chociaż Subklauzula 13.2 dotyczy Inżynierii Wartości, gdzie Wykonawca może zaproponować zmianę przyspieszającą realizację, redukującą koszty lub poprawiającą efektywność, to Inżynier musi najpierw przygotować wymagania dla takiej propozycji, a następnie ją zaakceptować. Brak jest silnych mechanizmów motywujących Wykonawcę do zgłaszania optymalizacji i gwarantujących mu udział w oszczędnościach (poza potencjalnym uznaniem przez Inżyniera). To ogranicza proaktywność Wykonawcy w tym zakresie. <i>Element wrażliwy czasowo: N/A</i>	ŚREDNI	F4

Warunki Finansowe (F)

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
F1	Subklauzula 1.1.1 [Zaakceptowana Kwota Kontraktowa], Subklauzula 1.1.73 [Wykaz Płatności], Subklauzula 1.1.110 [Tabela Rozliczeniowa (TRoz)], Subklauzula 14.3 [Występowanie o Przejściowe Płatności]	<p>Utrzymanie Zaakceptowanej Kwoty Kontraktowej jako ryczałtu mimo stosowania Tabeli Rozliczeniowej (TRoz) do szacowania płatności przejściowych. Kontrakt opiera się na Zaakceptowanej Kwocie Kontraktowej (ryczałtowej). Tabela Rozliczeniowa (TRoz), uszczegóławiająca Wykaz Płatności, służy jedynie do celów szacowania wartości i zaawansowania prac dla płatności przejściowych i nie ma wpływu na Cenę Kontraktową (Subklauzula 14.3). Inżynier i Zamawiający mogą uchylić zatwierdzenie TRoz bez ważnego powodu, jeśli uznają, że zawiąza płatności (Subklauzula 14.3). To stwarza ryzyko dla Wykonawcy, że mimo wykonania określonych ilości robót zgodnie z TRoz, płatności mogą być kwestionowane lub wstrzymywane na podstawie subiektywnej oceny Inżyniera/Zamawiającego co do "zawyżania" cen jednostkowych w TRoz w stosunku do biuletynów. Ryzyko niedoszacowania zakresu w ryczałcie spoczywa na Wykonawcy.</p> <p><i>Element wrażliwy czasowo: Cykle płatności przejściowych</i></p>	WYSOKI	K1, K2, K3, K4, O1, O3, O4, C1, C3, G1, G3, S1, S3, Z2
F2	Subklauzula 14.7 [Płatność], Subklauzula 16.1 [Zawieszenie przez Wykonawcę], Subklauzula 14.8 [Opóźniona płatność]	<p>Ryzyko opóźnień w płatnościach i ograniczone prawo do odsetek. Zamawiający ma 30 dni na zapłatę od dnia dostarczenia prawidłowo wystawionej faktury VAT (Subklauzula 14.7). Wykonawca ma prawo zawiesić prace dopiero po 56 dniach od złożenia Rozliczenia, jeśli PŚP nie zostało wystawione (Subklauzula 16.1). Odsetki za opóźnioną płatność (Subklauzula 14.8) naliczane są od kwoty niezapłaconej, ale stopa procentowa (stopa referencyjna NBP + 3 punkty procentowe) może nie w pełni rekompensować kosztów utraconego kapitału dla Wykonawcy, szczególnie w przypadku długotrwałych opóźnień. Potrącenia przez</p>	ŚREDNI	O2, H5

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		Zamawiającego z płatności (np. kar umownych) są możliwe (Subklauzula 14.7). <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy płatności</i>		
F3	Subklauzula 14.2 [Zaliczka]	Warunki płatności i zwrotu zaliczki. Wykonawca może ubiegać się o zaliczkę (jeśli przewidziano w Danych Kontraktowych) po przedstawieniu zabezpieczenia w formie bezwarunkowej gwarancji bankowej. Zaliczka jest zwracana poprzez potrącenia z PŚP w ratach procentowych. Ryzyko polega na koszcie uzyskania gwarancji zaliczkowej oraz na tym, że potrącenia zaliczki mogą zmniejszać przepływy pieniężne Wykonawcy w początkowej fazie projektu, zanim osiągnie on pełne zaawansowanie robót. <i>Element wrażliwy czasowo: Okres spłaty zaliczki</i>	ŚREDNI	O3
F4	Subklauzula 1.1.19 [Koszt], Subklauzula 1.1.20 [Koszt Plus Zysk], Subklauzula 20.1 [Roszczenia Wykonawcy]	Szczegółowa, enumeratywna definicja "Kosztu" i niski narzut "Zysku" (3%) dla rozliczeń "Koszt Plus Zysk". Definicja "Kosztu" (Subklauzula 1.1.19) jest bardzo szczegółowa i obejmuje wiele kategorii, ale Wykonawca musi wykazać niezbędną i powiązanie kosztu z Kontraktem. Narzut zysku w formule "Koszt Plus Zysk" (np. dla Roszczeń z Subklauzuli 8.6, 8.10, 16.1, 18.4) wynosi tylko 3% (Subklauzula 1.1.20). Jest to bardzo niski narzut, który może nie pokrywać rzeczywistego ryzyka i kosztów ogólnych Wykonawcy związanych z obsługą zdarzeń objętych roszczeniem. Trudności w udokumentowaniu i zakwalifikowaniu wszystkich poniesionych kosztów zgodnie z definicją mogą prowadzić do niepełnej rekompensaty. <i>Element wrażliwy czasowo: Proces rozpatrywania roszczeń</i>	WYSOKI	H2, H3, S1, S2, Z1, Z2, Z3, C1, C2, G3

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka Powiązane Elementy
F5	Subklauzula 14.3 [Występowanie o Przejściowe Płatności], Subklauzula 4.4.IV [Podwykonawcy - Bezpośrednia zapłata]	<p>Wymóg przedstawiania dowodów zapłaty Podwykonawcom jako warunek płatności dla Wykonawcy oraz mechanizm bezpośredniej zapłaty Podwykonawcom. Wykonawca musi dołączać do Rozliczeń dowody zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom (Subklauzula 14.3). W przypadku braku tych dowodów, Inżynier nie poświadcza odpowiedniej kwoty. Dodatkowo, Subklauzula 4.4.IV przewiduje procedurę bezpośredniej zapłaty przez Zamawiającego dla Podwykonawcy w przypadku uchylania się Wykonawcy od zapłaty, z potrąceniem tej kwoty z wynagrodzenia Wykonawcy. Te mechanizmy, choć chronią Podwykonawców, mogą wpływać na płynność finansową Wykonawcy i stwarzają ryzyko ingerencji Zamawiającego w relacje z Podwykonawcami oraz ryzyko podwójnej płatności lub sporów na tym tle, jeśli Wykonawca kwestionuje zasadność roszczenia Podwykonawcy. <i>Element wrażliwy czasowo: Terminy płatności dla Podwykonawców i cykle PŚP</i></p>	WYSOKI D3, K6
F6	Subklauzula 4.2 [Zabezpieczenie Należytego Wykonania]	<p>Wysokość i długi okres utrzymania Zabezpieczenia Należytego Wykonania. Wykonawca musi wnieść Zabezpieczenie Należytego Wykonania w formie i wysokości określonej w Danych Kontraktowych (często 5-10% AKK). 30% tej kwoty pozostaje na zabezpieczenie roszczeń z tytułu Rękojmi i Gwarancji Jakości i jest zwracane dopiero po ich upływie (G1), co może oznaczać zamrożenie znacznych środków na wiele lat. Gwarancje muszą być bezwarunkowe i płatne na pierwsze żądanie. Szerokie prawo Zamawiającego do wykorzystania zabezpieczenia stanowi dodatkowe ryzyko. Możliwość zmiany formy zabezpieczenia jest</p>	WYSOKI G1

Numer Ustalenia	Odniesienie do Klauzuli	Opis Ustalenia	Poziom Ryzyka	Powiązane Elementy
		pewnym ułatwieniem. <i>Element wrażliwy czasowo: Okres ważności zabezpieczenia</i>		
Analizę wykonano frameworkiem Riskoverey z wykorzystaniem modeli językowych Gemini 2.5 flash i 2.5PRO				